

Кравченко В.В.,
студентка 5 курсу
факультету електроніки та комп'ютерної інженерії
Науковий керівник: Почтовюк С.І.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри інформатики і вищої математики,
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

За визначенням О.Я. Савченко, «молодший шкільний вік – перехідний період, у якому проявляються риси дошкільного дитинства і типові особливості школяра, вік багатий на приховані можливості розвитку, які дуже важливо своєчасно помічати та підтримувати. Це час, коли закладаються основи багатьох психічних якостей. Особливо вдумливо слід ставитися до вікових особливостей фізичного і психологічного розвитку дітей, що дасть учителю можливість цілеспрямовано, без шкоди для вихованців організувати їх якісне навчання» [1, с. 344].

Недоліком використання комп'ютера у навчальному процесі більшість пов'язують із негативними наслідками, що впливають на психічне здоров'я дітей. Найпоширенішим з них є комп'ютерна залежність.

Термін «комп'ютерна залежність» з'явився в 1990 році. Психологи класифікують цю шкідливу звичку, як різновид емоційної залежності, спричиненої технічними засобами. Головний зміст комп'ютерної залежності в тому, що комп'ютер починає керувати людиною [4].

Але основний недолік у використанні інформаційно-комунікаційних технологій у початковій школі пов'язаний з відсутнім розумінням особливостей розвитку дітей цієї вікової категорії. Тому важливо знати особливості розвитку дітей молодшого шкільного віку.

Інформаційно-комп'ютерні технології створюють умови для самореалізації учнів, так як допомагають максимально розкрити зміст уроку та розвивають творчі здібності.

За даними ООН, людина запам'ятовує лише 10% прочитаного, 20% почутого, 30% побаченого. Якщо людина чує та бачить, рівень запам'ятовування підвищується до 50%, а якщо чує, бачить, а потім обговорює – до 70%. Використання технічних засобів до того ж скорочує на 40% час необхідний для навчання і на 20% збільшує обсяг засвоєння відомостей та повідомлень [2, с.48].

Необхідно відзначити, що під час використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроці, комп'ютер не замінює вчителя, а лише доповнює його. А за сучасних умов та змін стандарту освіти, використання інформаційно-комунікаційних технологій у початковій школі – необхідність для

оновлення сучасного уроку, де завданням вчителя є всебічний розвиток молодшого учня.

Однією з важливих особливостей і переваг мультимедійних засобів навчання порівняно з аудіовізуальними та іншими є те, що мультимедійні програми здебільшого розраховані на самостійне активне сприймання та засвоєння учнями знань, умінь і навичок. Уже сама побудова, дидактичне спрямування та розв'язування навчальної (наукової) проблеми передбачають активну розумову діяльність учнів. Вони можуть обирати оптимальний темп роботи з мультимедійною програмою відповідно до індивідуальних розумових, психолого-фізіологічних можливостей та інтересів; перевіряти правильність відповідей, використовувати в процесі сприймання та засвоєння знань необхідну зорово-слухову й текстову інформацію [5].

Розглянемо для прикладу вивчення теми «Комп'ютерні презентації». Сьогодні, згідно з новою програмою дану тему розпочинають вивчати в третьому класі, та продовжують вивчати у шостому та десятому класах [6].

Вивчаючи методику навчання цієї теми ми спостерігали, що досить часто у 3-му класі на уроках учні ознайомлюються з відповідним параграфом підручника, виконують завдання у друкованому зошиті й на цьому вивчення теми закінчується, а час який залишається, вони проводять за грою «Сходінки до інформатики». В результаті вивчення наведеної теми учні повинні знати, що презентації створюються для усного виступу, орієнтуватися у програмному забезпеченні PowerPoint, розрізняти елементи презентації та створювати слайди.

У 6-му класі учні вже створюють власну презентацію та налаштовують її з використанням гіперпосилань, анімацій, вчать планувати виступ перед аудиторією (класом), а також оцінювати якість презентації, що виконали інші учні.

У 10-му класі учні вчать вже створювати презентації за допомогою «майстра», з шаблону та з пустих слайдів, самостійно розробляти структуру та оформлення, дизайн слайдів. Додають анімаційні об'єкти, ефекти змінення слайдів та зберігати презентацію в різних форматах.

На наш погляд, доцільно було б запровадити практичні роботи з теми вже у 3-му класі. Для початку, для кращого засвоєння було б доцільно продемонструвати вчителем пройдений матеріал на практиці, а з часом й самі учні могли б спробувати повторити дії вчителя. Для цього потрібно всього 15 хвилин, але результатом цього було б краще засвоєння матеріалу, більша зацікавленість учнів та їх підготовленість до подальшого вивчення та використання своїх знань.

Грамотне використання будь-яких засобів інформаційних технологій на уроках сприяє розвитку особистості дитини, її пам'яті, уваги тощо. Використання інформаційних технологій також має мотиваційний стимул. Але в той же час, необхідно розуміти, що збільшення часу роботи за комп'ютером у молодшого учня може викликати низку негативних наслідків. Тому, якою б привабливою не була навчальна діяльність з використанням комп'ютера на уроці, необхідно суворо дотримуватися не тільки встановлених санітарних норм, а й педагогічно виважено поєднувати традиційні й комп'ютерно-орієнтовані методи навчання.

Список використаної літератури

1. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи: Підручник для студентів педагогічних

- факультетів. – К.: Генеза, 2002. – 386 с.
2. Магин В.А., Чеснокова Л.Д., Недоречко Ю.Г. Технические средства
 3. обучения и программирование в подготовке студентов филологов. – Издат-во Ростовского университета, 1982. – 112с.
 4. Комп'ютерна залежність [Електронний ресурс] : Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Волинської області. – Режим доступу : <http://nmc-volyn.gov.ua/abcView/193/>.
 5. Босова Л. Комбинированные уроки информатики / Л.Босова // Информатика и образование. – 2000. – № 3. – с. 85 – 93.
 6. Навчальні програми [Електронний ресурс] : Міністерство освіти і науки України. – Режим доступу : <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/navchalni-programy.html>